

अभियान

साप्ताहिक

ABHIYAN WEEKLY

abhiyanweekly40@gmail.com

वर्ष : ३८ / अंक : २३ / २०७७ पुस १७ ज्येष्ठ शुक्रबार / 1 Jan., 2021 / मूल्य रु. १०/-

राजनीतिक दलहरू
जनतमा जान डराए

काठमाडौं। विघटित प्रतिनिधिसभाको प्रमुख प्रतिपक्षी दल नेपाली कांग्रेसले प्रतिनिधिसभा विघटन गर्ने प्रधानमन्त्री केपी ओलीको कदमलाई असच्चैधानिक भर्दै गत सोमबार देशभर विरोध प्रदर्शन गरेको छ। असच्चैधानिक कदम सच्चाउने बाटोमा भने केन्द्रीय समितिको बैठकमा जस्तो सडक प्रदर्शनमा समेत कांग्रेसका नेताहरू मत भने बाफिएको छ। कांग्रेस सभापति शेरबहादुर देउबा र उनी पक्षीय नेताहरू भने प्रधानमन्त्री ओलीको संसद विघटन गर्ने कार्यलाई असच्चैधानिक भर्दै विरोध गर्ने पक्षमा देखिएका छन् भने उनीहरूले संसद पुर्नस्थापनाको विषयमा कुरा उठाएका छैनन्। वरिष्ठ नेता रामचन्द्र पौडेल पक्षले भने संसद पुर्नस्थापनाको मुद्दालाई उठाएका हुनाले कांग्रेसमा दुई पक्षमा दुई धारा देखिएको छ।

>>> बाँकी ८ पेजला

हालीलाई www.abhiyanonline.com ला पानि पढ्न सकिन्छ।

नेकपाको भगडाले चीनलाई चिन्ता

काठमाडौं। सत्ताधारी नेकपा दुई गुटमा विभाजित हुँदा चीनलाई सबैभन्दा बढी चिन्ता र चासो देखिएको छ। फट्ट हेतो चीनका राष्ट्रपतिका विशेषदूतका रूपमा चिनियाँ कम्युनिष्ट पार्टीको अन्तर्राष्ट्रिय विभागका उपमन्त्री कुओ येचौ नेतृत्वको चार सदस्यीय टोली नेपालको राजनीतिको पोष्टमार्टम रिपोर्ट लिएर बुधवार चीन फर्किएको छ। यो प्रतिनिधिले नेकपाका शीर्ष नेताहरू मात्र होइन, कांग्रेसका सभापतिलाई पनि भेटर एका छन्।

नेकपा नेतृत्वको ओली सरकारले संसद विघटन गरेपछि नेकपामित्र ओली र प्रचण्ड-माधव नेपाल युटीच मल्लयुद्ध चलिरहेको छ। सडकमा विरोध प्रदर्शन भइरहेका छन् भने अदालतमा मुद्दा परेका

>>> बाँकी ८ पेजला

प्रचण्डको इटाको जवाफमा ओलीले दुड्गा हाने

काठमाडौं। एउटै पार्टीका प्रतिपक्षी नेताद्वय प्रचण्ड र माधवकुमार नेपालले सङ्केत विभाग अधिकारीलाई लाश्चार्न, पछार्न र मुण्ट्याउनेसम्मका शब्दावाण हानेपछि प्रधानमन्त्री चूप लाने सवालै थिएन।

राजधानीमा ५० हजार जनता उतार्न धमास दिएको प्रचण्ड गुटले हजारौं कार्यकर्ता उतारेर ओलीको उछितो

>>> बाँकी ८ पेजला

द्वै पक्षले आधिकारिकताको माग गरेनन्

निर्वाचन आयोग अलमलमा, निर्णय हुनेमा ढिलाई

काठमाडौं। नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी विभाजित भएपछि त्यसको असर संघीय संसद हुँदै प्रदेशसभा र प्रदेश सरकारहरूमा समेत परेको छ। नेकपाको औपचारिक विभाजन भई नसकेको भएपनि पुष्पकमल दाहाल र माधव नेपाल पक्षका सांसदहरूले केपी ओली पक्षका बागमति प्रदेशका मुख्यमन्त्री डोरमणि पौडेल र प्रदेश नं. १ का मुख्यमन्त्री शेरधन राई विरुद्ध अविश्वासको प्रस्ताव प्रदेशसभामा दर्ता गरिसकेका छन्। अबको केही दिन भित्रमा त्यस्ता अविश्वासको प्रस्ताव माथि छलफल र बहस हुँदै निर्णयार्थ संसदमै मत विभाजतको अवस्थाबाट निर्णय हुने भएको छ। पछिलो अवस्थामा नेकपा विभाजनको असर स्थानीय तहमा समेत पर्ने निश्चित भएको छ। दाहाल-नेपाल पक्ष र केपी ओली हुँदै पक्षले पार्टीका नेता तथा कार्यकर्ताहरूलाई आ आफ्नो पक्षमा राख्ने रणनीतिक उद्देश्यका साथ अधि बढेको भएपनि पार्टी विभाजनको लागि निर्वाचन आयोगमा हुँदै पक्षले आधिकारिक रूपमा दाबी गरेका छन्। हुँदै पक्षले दाबी गरेका छन्।

दलसम्बन्धी ऐन दफा ३३ को २

दफा ४३ को ४६ मा दलको मान्यता सम्बन्धी विवाद निरूपणको व्यवस्था गरेको छ। जस अनुसार दुई वा दुई भन्दा बढी दलबीच वा एउटै दलका दुई वा दुईभन्दा बढी पक्षबीच नाम, छाप, विधान, भण्डा चिन्ह पदाधिकारी केन्द्रीय समिति वा केन्द्रीय समितिको निर्णयको आधिकारिकतामा विवाद उत्पन्न भएमा त्यसमाथि निर्वाचन आयोगले निर्णय लिन सक्ने कानुनी व्यवस्था रहेको छ। नेकपामा अहिले नाम, छाप, भण्डा र चिन्ह जस्ता विवादमै विवाद रहेको छ। दुवै पक्षले अहिले फरक फरक ढाँगले सार्वजनिक रूपमै दाबी गरिरहेका भएपनि आयोगमा ऐनको प्रक्रिया पुन्याएर दुवै पक्षले दलको नाम, भण्डा, चिन्ह लगायतका विषयमा आधिकारिक रूपमा दाबी गरेका छैनन्। त्यसैले गर्दा निर्वाचन आयोगलाई निर्णय गर्न समस्या परेको छ। दुवै पक्षले ऐनको प्रक्रिया पुन्याएर आधिकारिक रूपमा दाबी नगर्नुको पछाडि पार्टी विभाजनको भारी बोक्ने चाहिरहेका छैनन् भन्ने प्रष्ट भएको छ। दाहाल-नेपाल पक्षले र ओली पक्ष दलसम्बन्धी ऐनको

>>> बाँकी ८ पेजला

बैकलिपक शक्तिहरूलाई निर्वाचनको विठ्ठा

काठमाडौं। सत्ताधारी दल नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी विभाजित भएपछि त्यसको असरले प्रदेश सरकारहरूमा समेत देखिएको छ। नेपालका ७ प्रदेश मध्येका ६ वटा प्रदेशमा बहुमतको नेकपाको सरकार बनाएको छ भने ती सबै प्रदेशहरूमा प्रमुख विपक्षी दल नेपाली कांग्रेस नै रहेको हुनाले प्रधानमन्त्री केपी ओली पक्ष र पुष्पकमल दाहाल, माधव नेपाल हुँदै पक्षले अब कांग्रेसको सहयोग विना ६ वटै प्रदेशमा सरकार निर्माण गर्न सक्ने अवस्था देखिएको छैन। प्रमुख विपक्षी दल नेपाली कांग्रेसले प्रतिनिधिसभाको पुर्नस्थापनाको माग नगरेको हुनाले प्रदेश सरकारहरूमा कांग्रेस सहभागि हुन्छ वा सरकारमा सहभागि नभएर बाहिरैबाटै समर्थन दिन्छ भन्न सकिने अवस्था

अहिले प्रष्ट भएको छैन। नेपाली कांग्रेस प्रदेश सरकारहरूमा सहभागि हुँदा ओली पक्ष वा दाहाल-नेपाल पक्ष कसलाई समर्थन गर्दछ भन्ने समेत अहिले प्रष्ट भएको छैन।

दाहाल-नेपाल पक्षले बागमति प्रदेशमा मुख्यमन्त्री डोरमणि पौडेल र प्रदेश नं. १ का मुख्यमन्त्री शेरधन राईका विरुद्ध अहिले प्रष्ट भएको छैन।

>>> बाँकी ८ पेजला

काम चलाउ सरकार कि फुलफ्रेज सरकार

काठमाडौं। प्रधानमन्त्री केपी ओलीले फुलफ्रेज सरकार का अवसर चलाउन सरकार हो रहो कि फुलफ्रेज सरकार हो भनेर चर्चा चल्न थालेको छ। ओली नेतृत्वको सरकारले मन्त्रिपरिषद् को बैठकमा प्रतिनिधिसभाको विघटन गर्न राष्ट्रपतिलाई सिफारिस गरेनुसार राष्ट्रपतिले प्रतिनिधिसभा विघटन गरिएपनि छैन। प्रतिनिधिसभाको विघटन हुँदा राष्ट्रपतिबाट जारी भएको सूचनामा ओली सरकारहरूलाई काम चलाउन सरकार नभनिएकोले गर्दा अहिलेको सरकारहरूलाई फुलफ्रेज सरकार मनिनेको छ। प्रतिनिधिसभाको सदस्य नभएको व्यक्ति प्रधानमन्त्री बन्न नसक्ने र पहिले प्रधानमन्त्री ओली प्रतिनिधिसभाका सदस्य

रहेका र उनले प्रतिनिधिसभा विघटन हुँदा पनि पहिले प्रतिनिधिसभा सदस्यको हैसियतमा रहेका र प्रधानमन्त्री बनेकाले गर्दा अहिलेको सरकारहरूलाई काम चलाउन सरकार भनिनु उपयुक्त हुँदैन।

प्रतिनिधिसभा विघटन हुँदा प्रधानमन्त्री ओली संसदीय दलमा बहुमतमै रहेका र संसदीय दलका नेता प्रधानमन्त्री बन्न सक्ने सम्बन्धित व्यवस्था अनुसार नेता राष्ट्रपतिबाट जारी भएको र प्रतिनिधिसभा विघटन हुनु अधि प्रधानमन्त्री माथि अविश्वासको प्रस्ताव समेत दर्ता नभएकाले गर्दा प्रधानमन्त्री ओली नेतृत्वको सरकारहरूलाई काम चलाउन सरकार भनिनुपर्ने आवश्यकता देखिएदैन। माधव नेपाल प्रधानमन्त्री हुँदा उनले समेत

>>> बाँकी ८ पेजला

यसकारण प्रतिनिधिसभा पुर्नस्थापना हुन सक्दैन

काठमाडौं। सत्ताधारी दलमित्रको आन्तरिक द्वन्द्वका कारण प्रतिनिधिसभा नै विघटन भएको छ। प्रतिनिधिसभा विघटन हुनुमा तत्कालिन नेकपाको अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल, माधव नेपाल सहितका भलानाथ खनाल समेत दोषी देखिएका छन्। पार्टीको पहिलो नायकाको अध्यक्ष एवं प्रधानमन्त्री केपी ओलीलाई पार्टीका सबै निकायहरूमा अल्पमतमा पारेर सरकार र पार्टीको नेतृत्व हत्याउने खेल नै प्रतिनिधिसभा विघटनको मुख्य कारण थिए। बहुमत प्राप्त प्रधानमन्त्रीले मन्त्रिपरिषद् को बैठकबाटै प्रतिनिधिसभा विघटन गर्ने र बैशाख २७ गते प्रतिनिधिसभाको निर्वाचन गराउने निर्णय गरी राष्ट्रपतिबाट त्यसलाई अनुमोदन समेत गरिसकेको अवस्थामा अब सबै राजनीतिक दल निर्वाचनमा जानुको कुनै विकल्प देखिएन।

प्रतिनिधिसभाको विघटन पश्चात् सत्ताधारी दल नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी विभाजित भएको छ। अब औपचारिक घोषणा हुन मात्र बाँकी रहेको छ। पछिलो समयमा पुष्पकमल दाहाल सहित माधव नेपाल पक्षले प्रतिनिधिभिसाको पुर्नस्थापना हुनुपर्ने माग गरीरहेका भएपनि प्रतिनिधिसभा पुर्नस्थापना हुन सक्ने अवस्था देखिएदैन। सविधानको धारा ७६ को ७ को ७ उपधारा ५ मा प्रधानमन्त्रीको सिफारिसमा राष्ट्रपतिले प्रतिनिधिसभा विघटन गरी ६ मह

Countering Hostile Propaganda against the CPEC

Mr Kabir

When during the regime of the President Gen. Pervez Musharraf, Pakistan initiated the construction of Gwadar deep-seaport in Balochistan province in March 2002 with Chinese assistance, sirens went off in the capitals of some European countries, especially the US, India and Israel which took it as a threat to their global and regional plans.

Located on the southwestern coast of Pakistan, Balochistan's Gwadar seaport is close to the Strait of Hormuz from where more than 17 million barrels of oil pass every day. Its ideal location among South Asia, the oil-rich Middle East, and oil and gas-resourced Central Asia has further increased its strategic significance. Besides, Balochistan's abundant mineral resources irritate the eyes of the America, India and Israel which intend to destabilize Pakistan for their collective aims, as the latter is also the only nuclear country in the Islamic World. However, development in Pakistan's province of Balochistan has shifted the gravity of the Great Game of Central Asia to Pakistan.

In this respect, the China-Pakistan Economic Corridor (CPEC) which is part of China's One Belt, One Road (OBOR) or China's Belt and Road Initiative (BRI) is rapidly developing. CPEC will prove to be a gateway to prosperity for both countries as well as the region. Under the project, China is investing as much as \$62 billion in various sectors in Pakistan in a phased manner. Investments under

the CPEC in the infrastructure and implementation of various related projects intensified the pace of economic growth of Pakistan which will provide a greater boost to the fragile economy of the country.

In this regard, the Executive Committee of the National Economic Council (ECNEC) on August 5, this year approved the up-gradation of existing Mainline-1 (ML-1), the 1,872-kilometre railway project from Peshawar to Karachi, including the establishment of a dry port near Havelian and upgrading Walton Academy.

The project was approved at the rationalised cost of US\$6,806.783 million, on a cost-sharing basis between the governments of China and Pakistan.

Under the project, the existing 2,655-kilometre track would be upgraded, while the speed of passenger trains would increase from 65/110 kilometres per hour to 165 kilometres per hour and the line capacity would increase from 34 to 137/171 trains each way per day.

The project would be completed by June 2023 and it is expected to enhance Pakistan's global ranking in cross border trade-related indicators. It would also serve as the integration point bridging cargo/logistics systems and other trade-related processes.

Besides, under CPEC, energy projects made progress in 2019-20. The two energy sector projects the Engro Thar Power and Mine project (660 MW) and HUBCO Coal Power Project (1320 MW) were commissioned on July 10, 2019 and August 14, 2019 respectively. As a result, the ground-breaking ceremony of Gwadar 300 MW Coal Power project was held on November 4, 2019. So, the first phase of the construction of the

CPEC was very successful, while 22 major energy and transportation infrastructure projects having been put into operation.

As regards the CPEC project, Prime Minister Imran Khan and Chief of Army Staff General Qamar Javed Bajwa are keen to see the implementation of CPEC projects on a priority basis. Hence, the work on projects continued even during Covid-19. However, with the successful experience in the first stage, Islamabad has already given approval to the establishment of 10 special economic zones in the four provinces.

In fact, CPEC will open new doors of development relating to various fields, as the national economy of the country will grow fast, leading to the creation of new job opportunities, poverty reduction, and development of transportation sector, boost industrial growth and exports. The other areas of the project include industrial parks, agricultural development, tourism, financial cooperation, improvement in municipal infrastructure, education, public health and people-to-people communication. The energy sector has been assigned top priority to help Islamabad overcome energy shortages.

And Gwadar Port Project is the central point of Pak-China strategic partnership with its strategic location and potential for becoming the future economic and energy hub.

Nevertheless, the establishment of CPEC between deep Gwadar seaport of Balochistan and the historic Silk Road city in western regions-Xinjiang of China will connect Gilgit-Baltistan through Khunjerab Pass. Beijing would also build an international airport at Gwadar, while the roads

infrastructure in Gwadar would link the communication network of the rest of the country to facilitate the transportation of goods.

When Gwadar seaport becomes fully operational, it would connect the landlocked Central Asian states with the rest of the world. Being the commercial hub, the port is likely to increase the volume of trade, bringing multiple economic and financial benefits to Pakistan. It will enable high-volume cargo vessels to move in the major oceans, giving China's short and easy access to the Persian Gulf and the Indian Ocean.

India was openly opposing the CPEC-OBOR or BRI; the US also joined New Delhi. In this context, on October 3, 2017, the then US Defence Secretary James Mattis told the Lawmakers, "The United States has reiterated its support for India's opposition to China's One Belt, One Road initiative...the China-Pakistan Economic Corridor (CPEC) a part of which traverses Pakistan-Kashmir."

Islamabad strongly rejected the statement from the American defence chief that the multibillion-dollar road and rail network CPEC will pass through a disputed territory of Kashmir, urging the international community to focus on blatant human rights violations and 'heinous crimes' committed by Indian occupation forces in the Indian Occupied Kashmir (IOK), and reminded that America that Washington had also participated in an OBOR summit.

Earlier, a statement from the Chinese foreign ministry also dismissed Mattis' statement, saying that the OBOR plan was backed by the United Nations and that CPEC was an economic cooperation initiative. Beijing has also clarified Indian concerns on the CPEC or

OBOR. But, apart from the US, India is particularly opposing the CPEC as part of the anti-Pakistan and anti-China approach.

In this respect, besides America and India, some western countries, including their media have started hostile propaganda against the CPEC.

In this connection, the Chinese Consul General in Karachi, Li Bijian stated on September 8, 2020: "China-Pakistan Economic Corridor will continue to grow and expand despite the negative propaganda by certain countries as it is the flagship project of 'One Belt and One Road Initiative' of China".

A day after a controversial interview of a key government adviser cast doubts over future of the China-CPEC project, Chief of Army Staff General Qamar Javed Bajwa met the Chinese ambassador in the General Headquarters (GHQ) in Rawalpindi on September 12, this year and assured him that the CPEC is Pakistan's economic future and its security will not be compromised. The meeting came against the backdrop of a recent report by Financial Times which quoted the Prime Minister's Adviser on Textile and Commerce Abdul Razzaq Daud as saying that the newly formed federal government might revisit the CPEC projects.

Nonetheless, the Chinese government has dismissed the criticism as western propaganda and insisted that the CPEC will equally benefit Pakistan.

At this juncture, the media of China and Pakistan must counter the hostile propaganda of the US-led countries against the CPEC, as they do not want to see development and prosperity in Pakistan and China, including the entire region.

The underlying constants of Afghan crisis

Inam Ul Haque

Afghanistan remains one of the most widely covered crises of modern times. True to 21st-century fad, there is a mushrooming army of so-called 'Afghan experts'. These experts — to quote former Afghan cabinet minister Mohammed Ehsan Zai — "read 'The Kite Runner' on [the] plane and believe they are [an] expert on Afghanistan." There are desk officers with no ground experience who cobble together books from hearsay and claim greatness. These tenure-based bureaucrats tend to make faulty assumptions. There are military veterans with limited/sectoral exposure, who end up creating personality cults. Then there are freelance writers who tend to become outright racist and bigoted in their description of Afghans and Afghanistan.

It is strongly felt that in the absence of a multidisciplinary approach, cutting across political science/economy, international relations, sociology, and anthropology... for example; such analyses risk becoming personal experiences with limited universal applicability. Sociology strongly rebuffs sweeping generalisations about people and countries. Unless backed by rigorous analysis, academic adroitness, and fieldwork; Afghans and Afghanistan would remain an enigma.

The following Op-Eds continue my earlier work on Afghanistan and aim at distilling some 'constants' gleaned from some three centuries of Afghan history. These have helped shape

attitudes and policy formulation in Afghanistan and are by no means exhaustive.

First, the nature of the Afghan monarchy. Unlike the contemporary monarchies, the Durrani monarchy created by Ahmed Shah Baba around 1747 was a 'tribal confederation' with the king deriving power from the tribes, and not the other way round. This shaped subsequent Afghan approaches towards authority and governance.

Second, and following from the above; modern state formation in Afghanistan has, therefore, remained a failed exercise, whether under the erstwhile farangi, later Shoravi (Russian) or modern Amreeki tutelage. Afghan political culture abhors a strong centre, especially if it is imposed.

Third, Afghans (the term by extension covers Pashtun tribes on both sides of the Durand Line) are almost entirely Muslim, converted en-bloc around the times of the pious caliphs. They did so, as they find no major deviations in Pukhtunwali/Pashtunwali — the operative code covering everyday life — and the teachings of Islam. Both reinforce each other in major areas. All Pathan tribes are Sunni except the Bangash tribe west of Kohat and Turi tribes in Parachinar, Pakistan. The latter are actually Turkic.

Interestingly, the Taliban worldview of Islam is essentially the rural Pashtun worldview... although interaction with the wider world, as refugees, has introduced reform and changes in this outlook.

Fourth, paradoxically if ever

there is a conflict between code (riwaj) and Islam, Pukhtunwali would prevail. Literature aplenty to substantiate that major decrees of the Peoples' Democratic Party of Afghanistan (PDPA) — during the 1979 Saur Revolution — were reinforcing Islamic teachings; yet the society revolted. The white-bearded elderly cadre (spin-geeree masharan) scoffed at the clean-shaven, Moscow-educated young communists, who asked them to change the social status quo. They fumed at these young zealots telling them how to live.

Efforts to speed up societal

change in riwaj-bound Afghan society would eventually fail, even if the change is good overall. The 'nation-building' plans of the US — launched with much fanfare later, lie in the dust. The world still doesn't seem to have learned any lesson. Outsize emphasis on women/minority rights, freedoms, and constitution, etc would complicate the ongoing intra-Afghan dialogue. Fifth, it is interesting to see self-appointed experts criticising Afghans for being undemocratic. They need to know that Afghanistan had the representative Loya Jirga (Lower House) and Masharano Jirga

(Upper House) since much earlier. Afghans are extremely egalitarian. It is only in the developed democracies that federating units enjoy greater autonomy like in the present political dispensation of Afghanistan. Therefore, the imposition of a strong centre in an intensely democratic Afghanistan has and would never succeed.

Sixth, despite inter and intra-tribe differences and conflicts, all Afghans (including the non-Pashtuns) subscribe to a unique sense of nationhood. This is the binding glue, preventing any touted division of Afghanistan along ethnic lines.

Seventh, like all tribal societies, Afghanistan has an inherent conflict resolution mechanism in the form of the jirga. This mechanism works effectively in the absence of foreign interlocutors, with no Afghan faction looking over the shoulder. Repeated interference has battered this system, hence the prolonged conflict and instability.

Eight, under the tenets of Pukhtunwali, khegara/shegara (doing favour/good to others) occupies a central place. But the favour has to be returned in order to re-establish the social equilibrium that is disturbed when an Afghan receives a favour. Having done so, the Afghan feels being on an equal footing, unencumbered by complexes. The Afghan does not feel to be perpetually indebted. Pakistan's hope of Afghanistan remaining grateful to us in eternity is, therefore, a misplaced over-expectation, based on lack of sociological understanding.

Ninth, following on from the

above postulation, it is instructive to sometimes listen to the Afghans about our continued harping on hosting Afghan refugees and Pakistan's help in the Jihad since the Soviet times. They reckon, Afghans fought Pakistan's battle, as, without Afghanistan, the Soviet Bear would be sunbathing on the beaches of Karachi. And for refugees — they cite — it was Pakistan's religious obligation to provide refuge in line with our lofty claims of Muslim solidarity.

Lastly, massive migration and continued life under different social underpinnings have changed Afghan society marginally. The newer power elite have emerged, as during my fieldwork in the 1980s; 'ration malik' was the emerging power elite, responsible for the camp's ration distribution. Afghans have otherwise tried to jealously guard their traditions. Dead bodies are still sent back as far as possible and there are negligible inter-marriages with locals.

The continued conflict has exacted a deadly cost in human and material terms from Afghanistan, yet to be accounted for. The hapless, ragtag but determined Afghans have forced two superpowers in our lifetime to bite the dust. Faith and commitment were central to their success, besides other reasons. The Afghans deserve empathy in the world, not disdain or racial-profiling.

Mouli Abdul Ghani Baradar standing next to Mike Pompeo is an epoch in the making. Afghan Baqi, Kuhsar Baqi, Alhamdo-Lillah, Alhamdo-Lillah [Afghans and their mountains would keep standing, praise to Allah].

लोकतन्त्रका नायकको कुचियण्को नाक

• राजन कार्की

rajan2012karki@yahoo.com

जनयुद्धको बन्दुकेसमेत मिलेर गरेको जनआन्दोलनले लोकतन्त्र ल्याएको दावी गर्नेहरूको कुचियण्को नाक पनि देखियो । कुचियण्को नाक लिएर एकथरि सत्तामा चुनाव बगारिहेको छ, अर्कथरि सडकमा संसद पुनर्स्थापनाको माँग गरिरहेको । मुद्दा अदालतमा विचाराधीन छ । तर सत्ता चुनाव हुन्छ हुन्छ भन्ने दावी गरिरहेको छ भने सडकमा भएकाहरू संसद पुनर्स्थापना नभए यो आन्दोलन त रिहर्सलमात्र हो, असली युद्ध त्यसपछि देखाइने दावी गरिरहेका छन् ।

यसेवीच पार्टीका भोले कानुनीयहरू संसद पुनर्स्थापना हुने तर्क गर्दै संसद पुनर्स्थापना भएपछि प्रधानमन्त्री हटाउने र प्रधानन्याधीश, राष्ट्रपतिमाथि महायियोग लगाउने तानाबाना बुनिरहेका पनि देखिन्छन् । विधिले शासन गर्ने र लोकलज्जा मान्ने सवाल त कसैको प्राथमिकतामै छैन । न सत्ताले, न सडकमा पुगेकाहरूले जनतालाई अभर पर्दा किन साथ दिन सकिएन भन्ने सोच्दै सोचेका छैनन् । जनता नेतातन्त्रको विश्वास गरिरहेको छैन । सत्ता बचाउन र सत्ताका लागि मरिहत्ते गर्नेहरू जनताको साथ माँगिरहेका छन् ।

लोकतन्त्रका नायकहरूले नाक कुचियण्का पनि जनताको दुरुपयोग गर्न छाडेनन् । भनिन्छ- एउटा लज्जा त्याग गरेपछि सर्वत्र विजयी हुनसकिन्छ भन्ने नीतिज्ञान नभएकाहरू सडकभरि नाड्गै नाचिरहेका देखिन्छन् । नागरिकहरू भन्नाकृति हेर्नु यिनको गाईजात्रा । सत्ताको राप र ताप हुन्जेल यिनलाई न्यागो भइरहयो । जब निभेको दियो बन्पुगे, सडकमा रुवावासी गर्न थालेका छन् । योभन्दा ठूलौ कायरता के हुनसपछ । इतिहास रचना गर्ने अवसर जनताले पटक पटक दिएकै हुन् । यिनीहरू सत्ताको शिखरमा पनि पुगेकै हुन् । जबसम्म हातमा सत्ता र मुख्यमा आदेश थियो, यिनीहरूले जनतालाई भुसुना पनि गर्नेनन् । जब सत्ताबाट बेदखल हुन्नुगे, यिनीहरू सडकमा आएर कार्यकर्ताको भीडाबाट जनतालाई उचाल र उराले कसरत गरिरहेका छन् ।

यिनको भाषणको निस्कर्ष एउटै छ- जनताले हामीलाई सत्तामा पुन्याइदिनु पन्यो । लगौटी पनि उतारिसकेकाहरूले हातले गुपाड्ग छोपेर लज्जा ढाकेको भ्रम छेरेर आजका जनताले पत्याउलान् ? यिनले अफै बुझेन- गुपाड्ग छोपेर लाज ढाकिन्न । लाज त गलत सोच, अमानवीय व्यवहार र हैकमी प्रवृत्तिमा हुन्छ । तिम्रा यस्ता व्यवहारबाट लज्जा लिज्जत भइरहेको ९४ वर्ष भइसक्यो । इतिहास बनाउने मौका गुमाउनेहरू पछारिने सडकमै हो । गुमाउने मलामी र सम्फना नै हो । ज्यूँदै मर्न यसैगरी हो । दुईपल्ट प्रधानमन्त्री भइसकेको प्रचण्ड र एकपल्ट प्रधानमन्त्री भइका माधवकुमार नेपालले छातीमा 'हामी यहाँ छौं भन्ने नारा टाँसेर सडकमा पलेटी कसेर प्रधानमन्त्री कैपी ओली विलद्ध आन्दोलन छेडे । यतिसम्म पाच्य थियो होला तर जब अदालतले संसद बिघटन गर्दैन भन्ने अविश्वास व्यक्त गरेर अभियक्तिहरू दिए, अदालतमा विचाराधीन मुद्दाहरूलाई समेत प्रभाव पार्ने र न्यायाधीशलाई समेत दबाव दिनु भनेको संघेनानिक आचरणभित्र कसरी पर्छ होला र ?

संसद बिघटन असंघेनानिक भयो भन्ने, संविधानअनुसारको काम कारवाहीलाई आफ्नो अनुकूल हुनुपर्छ भनेन माँग गर्नु आफैमा संविधान च्यालु हो । संविधानको उल्लंघन

प्रधानमन्त्रीले गरे भन्ने व्यक्तिहरूले आफै संविधानको उल्लंघन गर्नुले ताक परे संविधान, नत्र सडक गान गर्न जनता समाजवादी पार्टीले देखाएको तमासा र पूर्व प्रधानमन्त्री भइसकेको प्रचण्ड र माधव नेपालले गरेको आन्दोलनमा के भिन्नता रहयो र ? यति ठूला नेताहरूले नै संविधानविरोधी क्रियाकलाप गर्दैन भन्ने यिनीहरूलाई संविधानवादी भनेर कसरी मान्न सकिन्छ र ?

छँदा खोदाको दुई तिहाई बहुमतको सरकारलाई ढाल्नका लागि पार्टीभित्र

त गर्नेपर्छ । बिना अभिभावकत्व भएकाले यी शासनाधिकारीहरू छाडा भएका हुन् । अब अभिभावक खोजौ, शासनलाई शान्ति, समृद्धि र सम्भ वार्न काम गरौ । निर्णय जनताकै हातमा आएको छ । समयको कोरा खाएर देश र जनता जितिसुकै पछारिए पनि परिवर्तनपछि नेताहरूको कलेटी परेको ओठ रगतले भरियो, अनुहारमा लाली चढ यो, आँखामा चमक देखियो । चप्पले नेताहरू पजेरोमय बने । पलेटी कसेर हातले टपरीमा भात खाने समाजवादी र सर्वहारावादी

ताली बजाउँछन् र यिनीहरू ठूलो नेता रहेछु भनेर नाक गजक्क पूलाउँछन् । आँखा त मुर्दाले पनि हेरिरहेको हुन्छ । जिउदाले मुर्दाको नक्कल गरेपछि समय मुर्दाको आँखामा टक्क रोकिनु स्वभाविक हो । अतुलेसले लेखेका थिए- नैतिकता नभएको व्यक्ति असल नागरिक हुनसक्दैन । जो असल नागरिक हुनसक्दैन, उ राष्ट्रवादी पनि हुनसक्दैन ।

हातमा शक्ति भएका बेलामा नागरिक र देश नर्हेहरू आज कसरी लोकलज्जावान हुनसक्छन् ? यिनको यो चरित्र भनेको राजनीतिको कालो बजार हो । नसम्भ, चामलमा ढुङ्गा, नून-चिनीमा मल मिसाएको जनताले पत्ते पाउँदैनन् । प्लास्टिकको चामल खान्छन्, सोयाविन भनेर पाम आयल खाइरहेका छन् ? जनतालाई पक्कै थाहा छ-आजका नेता विशदी हालेका तरकारीजस्तै हुन् । सप्रेको देखिनु मन्द विषादीले मोटाएको हो । जनताभित्र आत्रोसको आगो सल्केको देखिदैन । जनता लाटा छैनन् ।

जनताका कुरा छैनन्, खाली सत्ताका कुरा । राजनीतिक दाउपेका छुरा । सकै भने जनताका कुरा गर, देशका सवालमा तिमी कहाँ छौं देखाउ । ठूला कुरा बन्द गरेर म नैतिक छु, नैतिक बन्नु भन । लोकलज्जासँग डराउने बन । भत्केको जनविश्वास आफै ठिन्छ । अन्यथा, फोस्ट्रो चलाखी चटक मात्र हो, तिम्रा चटक जनताले बुफिसकेका छन् । लामखुद्देका ७७ ओटा दाँत हुच्छन् । वर्तमान राजनीति लामखुद्दे चोलामा छ । पार्टीहरू लामखुद्देको जुनीबाट माथि उड्ने साझत कहिले ? यो हो जनताको प्रश्न । भाष्यामुको कथा र नेपाली राजनीति उस्तै हो । राजनीतिमा लानेहरू धर्महारा भए भने परिणाम कर्महारा हुन्छ । समयलाई पानीजसरी बगाउनेहरूला लागि स्वाधीनता न धोती हो, न टोपी ? यीभन्दा लिज्जत अरु छैनन्, तर यिनीहरू लाज मान्नैनन् । किनकि यिनमा लज्जा भन्ने नै छैन । चाणक्यले भनेका छन्- कुखुराबाट स्वामित्वि र शत्रुप्रति आक्रामक हुन सिक । नेपाली नेताहरूमा यी कुनै पनि गुण छैनन् । यिनमा न सार्वभौम जनताप्रति गर्व छ, न स्वतन्त्र देशप्रति गौरव ।

● ● ●
विधिले शासन गर्ने र लोकलज्जा मान्ने सवाल त कसैको प्राथमिकतामै छैन । न सत्ताले, न सडकमा पुगेकाहरूले जनतालाई अभर पर्दा किन साथ दिन सकिएन भन्ने सोच्दै सोचेका छैनन् ।
● ● ●

अल्पमत र बहुमतको खेल खेलनेहरू देश हाँक्छ भिनिरहेका छन् । जो घर मिलाउन समाज, सहर र देश कसरी भिलाएर अधि बढाउन सक्छ र ? पटक पटक प्रधानमन्त्री भइसकेको व्यक्तिहरूले जे गरिरहेका छन्, देश हाँक्ने पार्टीभित्र जस्तो तमासा देखिएको छ र नेताहरू छातीमा नाराबाजी भुण्ड्याएर सडकमा जस्तो आन्दोलन गरिरहेका छन्, वास्तवमा यो गाईजात्रा बाहेक केही पनि होइन । लोकतन्त्रलाई गाईजात्रा बनाउने पात्रहरूलाई नेपालीले नेता भिनिदिनु पर्ने, नेता मानिदिनु पर्ने, यिनको गाईजात्रे शासनलाई लोकतन्त्र भिनिदिनुपर्ने दिन आयो ।

यस्तो गाईजात्रे नेताहरूले चलाएको गाईजात्रे शासन कतिदिन चल्ला ? जनताले कति दिन सहने ? अब जनताले एउटा निर्णय गर्नेपर्न बेला आयो । बिना मियोको दाँडै हुँदैन, बिना मौलोको शासन हुँदैन भनेको देशमा एउटा अभिभावकको खोजी

नेताहरू आलिसान महलको डाइनिङ टेबुलमा सुनको चम्चाले भुजा ज्यूनार गर्न थालेका छन् । यिनै नेताहरू आफू जनताको नेता भएको सपना देख्छन र जनताले सधै साथ दिन्छन् भन्नाछन् । यही कारण त समय समयमा परिवर्तन त आयो, यिनै बर्गलाई मात्र आयो । सन १२७५ जुन ५ मा इङ्लेण्डका राजा जोनले महान अधिकारपत्र म्याग्नाकार्ट स्वीकार गरे जसरी २०६३ साल वैशाख ११ गते बाध्यतामा परेर राजाले संसद पुनर्स्थापना गर्न स्वीकार गरेका थिए । बेलायतको त्यो म्याग्नाकार्ट आज पनि कानुन व्यवस्था र स्वतन्त्रताको प्रत्याभूति हो, नेपालको म्याग्नाकार्ट काले काले मिलेर खाँडै भाले गर्ने राज्यपीडाको पहाड बनिरहेको छ । बेलायतीले समय चिने, नेपालीले समय खेर फाले ।

अहिले सडकमा लम्पसार परेर जनता गुहार्न थालेका छन् । चर्का भाषण गर्दैन भिनकै कार्यकर्ता सुन्छन्,

साल्ट ट्रेडिङ कंपनी लिमिटेड
द्वारा प्रवर्द्धित
ग्राही चामल

तौल पूर्ण, सुरक्षा सम्पूर्ण

- ISI स्टाण्डर्डको भित्र बाहिर रकर कोट मै बीचमा रिस्टलको जाली भएको ३ तहको होजपाइप
- उच्च गुणस्तरको रेगुलेटर
- पुन: प्रयोग गर्ने न सकिने प्लाष्टिक सिल भएको सिलिण्डर
- कम्प्यूटर प्राविधिकाब चल्ने प्लान्ट, तौलमा सोहै आना द्रुतक हुनुहोस

साल्ट ट्रेडिङ समूहका उत्कृष्ट खाद्य बस्तुहरू

पढथयौ हाती बसीकन सँगै वेद, बाइबल, नमाज
पसेकेही नरपशुहरु धवस्त पारे समाज।

मन्यौ ज्यूदै त्यो जस्ले बिरियो देशको माटो
बाँच्यो त्यो मरर पनि जस्ले सर्कियो देशको माटो।

कायर भएर पटक पटक मर्नुभन्दा
बहादुर भएर एकै पटक मर्न सकौ।

- अभियानवाणी

अभियान साप्ताहिक

सम्पादकीय

कार्तिक २८ मा रोपेको बिऊ पुस ५ मा फल्यो

तत्कालिन नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी अनौपचारिक रूपमा विभाजित भएको छ। अब त्यसको औपचारिक घोषणा हुन मात्र बाँकी रहेको छ। तत्कालिन नेकपा एमाले र माओवादी केन्द्र २०७५ मा एकीकृत भएका थिए। पार्टी एकीकरण हुँवा तत्कालिन नेकपा एमालेका अध्यक्ष केन्द्रका अध्यक्ष दुवैलाई एकीकृत पार्टीको अध्यक्ष बनाइएको थियो। उउटै पार्टीमा दुई अध्यक्ष राखिएको र दुवै अध्यक्षको सहमतिमा सबै निर्णय हुने भन्ने व्यवस्था गरिएकोले गर्दा नै पार्टी एकीकृत भएको वर्विदिनपछि पार्टीका अध्यक्षहरु बीचमा तिक्तता आएको थियो। त्यही तिक्तताका कारण अहिले पार्टी विभाजित भएको छ। पार्टीहरु विभाजित हुक्का लाग्नि सैद्धान्तिक मतभेद चाहिए भएपनि नेकपामा त्यस्तो मतभेद देखिएनन्। पार्टीका दुवै अध्यक्षबीचमा व्यक्तिगत स्वार्थकै कारण पार्टी विभाजित भएको प्रष्ट भएको छ। नेकपामा रहेका वरिष्ठ नेताहरूले पार्टीलाई विभाजनबाट रोक्नुको बदला आ आफ्नो नै स्वार्थ पूरा गर्न लागेका हुनाले पनि पार्टी विभाजनलाई बल पुरोको प्रष्ट हुँदै गएको छ। त्यसैले भन्न सकिन्छ कार्तिक २८ मा रोपेको बिऊ पुस ५ मा फल्यो भन्ने। गत कार्तिक २८ गते पार्टीका अध्यक्ष पुष्टकमल दाहालले पार्टीको पहिलो नम्वरका अध्यक्ष एवं प्रधानमन्त्री केपी ओलीमाथि राजनीतिक प्रस्तावका नाममा पार्टी सचिवालयमा जून राजनीतिक प्रस्तावका नाममा आरोपपत्र दर्ता गरे त्यही दिन पार्टी विभाजनको बिऊ रोपिएको थियो। पार्टी अध्यक्ष एवं प्रधानमन्त्री माथि पार्टीका अध्यक्ष पुष्टकमल दाहालले संगीन आरोपहरु मात्र लगाएका थिएनन् फौजदारी केशमा कारबाही हुनुपर्ने आरोप समेत लगाएका थिए। आफ्नै पार्टीका पहिलो नम्वरका अध्यक्ष एवं प्रधानमन्त्री माथि त्यस्ता गम्भीर आरोपहरु लगाउनुको उद्देश्य नै पार्टी विभाजन गर्ने मनसाय रहेको प्रष्टमै देखिएको थियो। पार्टीका अध्यक्ष दाहालले त्यस्ता गम्भीर र संगीन आरोप लगाएपछि पार्टी अध्यक्ष एवं प्रधानमन्त्रीले अर्का अध्यक्ष पुष्टकमल दाहालले त्यस्ता आरोपहरु पुष्ट गर्न चुनौती दिँदै मसिर १३ गते आफ्नो प्रस्ताव सचिवालयमा दर्ता गराएका थिए। प्रधानमन्त्री ओलीले आफ्नो प्रस्ताव सचिवालयमा दर्ता गर्नु अघि नै अध्यक्ष दाहाल सहित माधव नेपाल पक्षले अध्यक्ष दाहालले दर्ता गराएको आरोप पत्रलाई छपाई गरी तल्लो तहसम्पर्क दिँदै आएको थियो। त्यसैको परिणाम पार्टी विभाजित भएको हो। पार्टीका पहिलो नम्वरका अध्यक्ष एवं प्रधानमन्त्रीले आफ्नै अध्यक्षले नामाको आरोपपत्रलाई पुष्ट गर्न चुनौती दिँदै उग्र रूप देखिएको थियो। तर दाहालले लगाएका आरोपहरुलाई पुष्ट गर्न दाहालले सक्ते अवस्था नै नभएकाले अध्यक्ष दाहाल सहित माधव नेपाल पक्षले आफ्नै पार्टीका अध्यक्ष रहेको प्रधानमन्त्री ओलीमाथि छापामार शैलीमा अविश्वासको प्रस्ताव दर्ता गर्ने प्रयास गरेपछि प्रधानमन्त्री ओलीले पुस ५ गते मन्त्रिपरिषदको बैठकबाटै निर्णय गराएर प्रतिनिधिसभाको विघटन नै गरिए। प्रतिनिधिसभाको विघटन गर्न प्रधानमन्त्री ओलीलाई दाहाल-नेपाल पक्षले नै बाध्य पारेका उनीहरूका क्रियाकलापले नै पुष्टि गरेको देखिन्छ।

पार्टी एकीकरण भएको एक वर्ष नपुँदै नेकपाभित्र विभाजन आएको थियो। ओली सरकारले गरेका कैनैपनि कामको अपनन्त्र पार्टीले लिएको थिएन आफ्नै पार्टी नेतृत्वको सरकारले गरेको निर्णयहरूको अनन्त्र पार्टीले निर्णय हो भन्ने सरकारलाई हायो पार्टीको सरकार छ र हो भन्ने अधिकार पार्टीलाई हुँवैन्। पार्टी एकीकरण हुँवा नै हतार हतारमा निर्णय गरिएको र पार्टीले एकीकरण भएपन्तर पार्टीको आकार नै नलिए पार्टी विभाजन भएको छ। पार्टी एकीकरणको एउटै उद्देश्य थियो। निर्वाचनको बेला बहुमत ल्याउने, आखिर गएको निवाचनमा नेकपाले झफ्टै दुई तिहाई भल तीनीय संसदमा ल्यायो। ७ प्रदेश मध्यका ६ वटा प्रदेशमा समेत बहुमत ल्यायो। अखिले त्यही बहुमत नेकपालाई धाँडौ भएको हुनाले नै पार्टी विभाजित भएको छ। तत्कालिन माओवादी अध्यक्ष पुष्टकमल दाहालले स्वच्छ मन्त्रे पार्टी एकीकरण गराएका थिएनन्। माओवादी केन्द्रले एकै चुवाच लडेको भएपनि ओ तेस्रो ढुलो ढलमा सिमित हुने निश्चित नै थियो। पहिलो ढुलो पार्टी नेपाली काग्रेस नै हो र दोस्रो नेकपा एमाले हुने भएपछि अध्यक्ष दाहालको प्रधानमन्त्री बन्ने सपना तुषारापाट हुने निश्चित भएकै कारण उन्ते नेकपा एमालेर्संग पार्टी एकीकरण गराएका थिए। नेकपा एमालेको बलियो जनाधार र त्यहामित्र रहेका गुट उपटुको फाइदा उठाउने मुख्य उद्देश्यले गर्दा दाहालले पार्टी एकीकृत गराएका थिए भन्ने अहिले विस्तारै भेद खुँदै गएको छ। जनताको मतलाई नेकपाले धोका दिएको छ। निवाचनका बेला जनतालाई भुटा आश्वासनहरु बाँडेर मत लिन उनीहरू सफल भएपनि त्यो मतलाई उनीहरूले बचाएर राजा सकेन्त्र त्यसको एउटै कारण हो व्यक्तिगत टक्कराव र व्यक्तिगत स्वार्थ।

प्रतिनिधिसभाको विघटन भएको छ। प्रतिनिधिसभा विघटनको मुद्दा सर्वोच्च अदालतको सम्बैधानिक इजलासमा रहेको छ भन्ने ओली दाहाल कुन पक्षले नेकपाको नाम, झण्डा र चुनाव चिन्ह पाउने हन् भन्ने मुद्दाको निर्णय निर्वाचन आयोगले गर्नुपर्ने भएको छ। जन पक्षलाई नाम, झण्डा र निवाचन चिन्ह विभाजनको एउटै सर्वोच्च अदालत नै महत्वपूर्ण भूमिका निभाउने ठाउँमा रहेको छ। दाहाल-नेपाल पक्षले प्रतिनिधिसभाको पुर्नस्थापना नभएको खण्डमा जे पनि हुन सक्छ भन्ने धम्कीयाईरहेका भएपनि अदालतले सविधान अनुसार नै निर्णय दिउपर्ने हुन्छ लोकातान्त्रिक व्यवस्थामा बहुमतमा रहेका प्रधानमन्त्रीले ताजा जनादेशमा जान्दू भन्न लोकातान्त्रिक पद्धति नै भएकाले प्रतिनिधिसभा पुर्नस्थापना हुनेछैन भन्ने हाम्रो ठम्याई हो।

निर्वाचन नै समस्याको समाधान

• देवेन्द्र चुदाल

devendrachudal@gmail.com

सरकार चलाउन सविदैन त्यसैले लोकतान्त्रिक पद्धति अनुसार ताजा जनादेश लिन जनताकहाँ जार्हु भन्न किन नपाउने ? सविधानले जनतालाई सार्वभौमसत्ता सम्पन्न भनेको छ। सार्वभौमसत्ता सम्पन्न जनताले आफ्नो मत प्रयोग गरेर आफ्ना प्रतिनिधिहरू चुन सक्ने सम्बैधानिक व्यवस्था अनुसार अब सबै समस्याको समाधानका लागि निर्वाचन नै उचित विकल्प हो। दाहाल-नेपाल पक्षले समेत विरोधसभामा उद्योग गरेरका छन् सबै समस्याको समाधान जनतालाई भुगेका हाँ भनेर यदि उनीहरूको बोलीमा सत्यता छ भने उनीहरू तिनै जनतासामूह मत मान जान किन डराईरहेका छन् ? सर्वोच्च अदालतमा विचाराधिन रहेको मुदालाई जनतासँग जोडेर आन्दोलनलाई हेरेर सर्वोच्च अदालतले निर्णय देओस भन्ने को सविधानको ध्वजाउ उडाउनु हो। अदालतले आन्दोलन हेर्ने कि सविधान ऐन कानुन हेर्ने ? यदि आन्दोलनले नै सबै निर्णय गर्न हो भने अदालतहरूको आवश्यकता नै किन रह्यो र ?

विघटन प्रतिनिधिसभाको प्रमुख विधेयी दल नेपाली काग्रेसले समेत प्रतिनिधिसभाको विघटनलाई लिएर विरोधसभा गरेरको छ। तर उसले अदालतले जस्तो निर्णय गरेपनि त्यसलाई स्वीकार गर्ने अभियक्ति दिईरहनुभएको छ। अदालतमा विचाराधिन रहेका मुदालाई प्रभावमा पार्ने गरी आयोगले पार्टीको नाम दाहाल-नेपाल वा ओली पक्ष कसले पाउने भनेने निर्णय गरी नसको अवस्थामा वहाँहरूले निर्वाचन आयोगलाई समेत धम्क्याउने गरी अभियक्ति दिईरहनुभएको छ। अदालतमा विचाराधिन रहेका मुदालाई प्रभावमा पार्ने गरी हायो पक्षमा निर्णय आएन भने त्यो निर्णयलाई स्वीकार गर्ने अधिकार गर्ने अभियक्ति दिईरहनुभएको छ। अदालतमा विचाराधिन रहेका मुदालाई प्रभावमा पार्ने गरी हायो पक्षमा निर्णय आएन भने त्यो निर्णयलाई आफ्नो पक्षले कुनै धम्क्याउनु बाहेक अन्य के हुन सक्छ ? पछिलो समयमा जनतालाई स्वीकारको कुनै मतलब छैन जनता कसरी बाल्ने र भन्ने मै साँचमग्न रहेका छन्। जनताको बाँच उपर्युक्त भनेने अधिकार गर्ने अधिकार बोलाएको बाल्ने र भन्ने एसैचिनाको खिल्ली उडाउँदै अदालतलाई समेत धम्क्याउने अभियक्ति दिईरहनुभएको छ। अदालतमा विचाराधिन रहेका मुदालाई प्रभावमा पार्ने गरी हायो पक्षमा निर्णय आएन भने त्यो निर्णयलाई आफ्नो पक्षले कुनै धम्क्याउनु बाहेको छ। सविधानले नै अदालतलाई स्वीकारको अवस्थामा आयोगलाई आफ्नो पक्षमा पार्ने जुन राजनीति लिएका छन् त्यो दुभार्यग्यपूर्ण रहेको छ। सविधानले नै अदालतलाई स्वीकारको अवस्थामा आयोगले बाल्ने र भन्ने एसैचिनाको अन्तिम व्याख्या गर्ने अधिकार दिएको हुनाले अदालतलाई स्वीकारको अवस्थामा आयोगले बाल्ने र भन्ने एसैचिनाको अन्तिम व्याख्या गर्ने अधिकार दिएको हुनाले अदालतलाई स्वीकारको अवस्थामा आयोगले बाल्ने र भन्ने एसैचिनाको अन्तिम व्याख्या गर्ने अधिकार दिएको हुनाले अदालतलाई स्वीकारको अवस्थामा आयोगले बाल्ने र भन्ने एसैचिनाको अन्तिम व्याख्या गर्ने अधिकार दिएको हुनाले अदालतलाई स्वीकारको अवस्थामा आयोगले बाल्ने र

संसदको विघटन प्रतिगमनतर्फको कदम

चन्द्रदेव जोशी

अब ०४७ सालको संविधानको पुनर्बहाली गर्ने प्रयास तीव्र हुनेछ, तर नेपाली समाज निरकुश युगमा फर्कनेछैन।

सत्ताधारी पार्टीभित्र लामो समयदेखि चलिरहेको असैद्धान्तिक र व्यक्तिगत स्वार्थकिन्द्रित संघर्षबाट निस्कन सक्ने दुष्परिणामको जुन डर थियो, त्यो प्रधानमन्त्री ओलीले 'कमरेड' इन आर्मस'को रिस सँचन असंवैधानिक स्पमा संसद को विघटन गर्न अनिष्टकारी कदमका स्पमा अगाडि आएको छ। प्रतिशोधको भावनाबाट चलेको यस कदमबाट उनले आमतदाता, देशको कम्युनिस्ट आन्दोलन तथा स्वयं आँपाए पार्टीप्रति विश्वासघात गरेका छन्। देशलाई नयाँ अस्थिरता र अनिश्चितताको भुमिराम धक्केलेका छन्। लामो समयदेखिको राजनीतिक स्थिरता, आर्थिक विकास, सामाजिक न्याय तथा जनजीविकाको जनावाहनामा कुठाराघात गरेका छन्। अग्रगमनको बाटोबाट देशलाई प्रतिगमनको दिशामा फर्कउने काम गरेका छन्। ठूलो बलिदानबाट प्राप्त उपलब्धिहरु गुम्न सक्ने अवस्था सिर्जित गरिदिएका छन्। अग्रगमनको बाटो छेनु प्रतिगमनकारी काम हो र क्रान्तिका उपलब्धिलाई नष्ट गर्न वातावरण निर्माण गर्नु हो।

सत्ता र पार्टीको नेतृत्व गरिरहेका ओलीले विनाकारण दुईतिहाइ बहुमतको संसद र सत्ता विघटन गरी यी दुइटे काम गरेका छन्। यसबाट निर्वाचनकै माध्यमबाट सत्ता प्राप्त गरी समाजवादमा संक्रमणको बाटो लिन सकिने सम्भावनालाई कार्यस्थ दिन समयले नेपालको कम्युनिस्ट आन्दोलनलाई प्रदान गरेको आशाको भ्रम हत्या गर्ने जघन्य अपराध गरेका छन्। यसका साथै ओली स्वयंले राजनीतिक अस्थिरता, आर्थिक विकासको दिशाविहीनता, जनजीवनको दुरवस्थाबाट देशलाई, उनकै शब्दमा, 'समृद्ध नेपाल, सुखी नेपाली'को अवस्थामा पुर्याई ऐतिहासिक पात्र बन्न सक्ने अवसर गुमाई खलपात्रका स्पमा दर्ज हुने अवस्था निर्माण गरेका छन्। यसबाट उनले आफैै सत्ताको कुर्सी मात्र भाँचेका छैन, संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र र संवैधानिक परिपाटीको संयन्त्रलाई नै भक्ताउने प्रयास गरेका छन्।

कम्युनिस्टले सत्ता लिएपछि आर्थिक सामाजिक स्पान्तरणको प्रक्रियामा सत्ताच्युत शक्तिसँगको तीव्र वर्गसंघर्षको अवस्थामा कम्युनिस्ट सत्ताहरु यस्तो संकटमा पर्न सक्छन्। तर, यहाँ सत्तामा आँपानो हालिमुहाली कायम गर्न सत्ताधारी पार्टीभित्र चलेको युद्धवरी काटमारले एकलौटी कम्युनिस्ट सत्तामाथि प्रहार गरेको छ र कम्युनिस्टको समाजवादी लक्ष्यमाथि नै प्रहार गरी मिसनलाई नै परास्त गरिएको छ। यो प्रतिगमनकारी कदम हो। प्रतिक्रान्ति खुला सडक संघर्षकै स्पमा अगाडि आउँछन् भन्ने होइन, त्यो कुनै पनि स्पमा आउन सक्छ। आज अवस्थाले यो भन्न करै लाग्छ— देशलाई समाजवादोनुख दिशामा अग्रसर गराउने सुनौलो अवसर पाएको कम्युनिस्ट नेतृत्वले नै पारस्परिक दुस्रनीका कारण क्रान्तिप्रति विश्वासघात गरी प्रतिक्रान्तिको बाटो लिएको छ।

प्रतिगमी चरित्र : पार्टीभित्र व्यक्तिगती अंककारको टकराव र पारस्परिक निषेधात्मक प्रवृत्तिले उत्पन्न गरेको असहज परिस्थिति तथा अनेकाँ विकृति तथा कुशासनको अन्त गर्दै अग्रगमी परिवर्तनको दिशा लिन सकिने अवस्था जीवित हुँदै हुँदै एककासि असंवैधानिक स्पमा संसद विघटनको घटनाले जनमानसमा एउटा प्रश्न उठाएको छ— कम्युनिस्टकै नाममा १४ वर्ष कष्टकर जेलजीवन भोगेका पार्टी अध्यक्ष तथा प्रधानमन्त्री ओलीले आफैै पार्टीको

सत्ता समाप्त गरी प्रतिगमनको बाटो किन लिए ? यसको उत्तर खोजन उहाँको मानसिकता, विगतका क्रियाकलाप र प्रवृत्ति हेर्नुपर्ने हुन्छ।

दोस्रो जनआन्दोलनका दौरान केपी ओली जनआन्दोलनको अग्रपक्षिमा थिएनन्। गणतन्त्र, संघीयता, समावेशिता तथा धर्मनिरपेक्षाताको पक्षधर पनि होइनन् भन्ने कुरा जगजाहेर नै छ। यसका बाबुजुद सत्ताधारी पार्टीले एकतापछि पनि पार्टीको प्रथम अध्यक्षसहित पार्टी र सत्ताको बागडोर उनकै हातमा दियो। यो दुर्भाग्यपूर्ण अवस्था थियो। सत्तारूढ भएको प्रथम दिनदेखि नै उनको मानसिकता र क्रियाकलापबाट स्पष्ट देखिएर्थ्यो, जनआन्दोलनको मर्म र कम्युनिस्ट पार्टीको घोषित नीति तथा संविधानले निर्धारित गरेको समाजवादउनुख स्पान्तरणको दिशा उनको रुचि र चासोको विषय थिएन। त्यसकारण संविधानले लक्षित गरेको समाजवादउनुख स्पान्तरणका लागि अतिआवश्यक आर्थिक-सामाजिक स्पान्तरणको स्पष्ट खाका र आवधिक लक्ष्यको निर्धारण र त्यसको सफल कार्यान्वयनका लागि प्रशासनिक यन्त्रको शुद्धीकरण तथा संरचनागत स्पान्तरणको कामलाई अगाडि बढाउन उनले चासो देखाएनन्। पार्टीभित्र सामूहिक नेतृत्व प्रणालीको विकास तथा उच्च नैतिकता र जिम्मेवारीसहित आमपार्टीपक्षिको परिचालनप्रति उनको कुनै चासो थिएन र उनले त्यो बाटो पनि लिएनन्।

अग्रगमी सामाजिक-आर्थिक स्पान्तरणका लागि जनताको व्यापक समर्थन, लाखाँ कार्यकर्ता र पटक-पटक सत्ता सञ्चालनको अनुभव बढुलेको नेतृत्वपक्षि, गाउँपालिकादेखि संघीय सत्तासम्म कम्युनिस्ट पार्टीको एकल सरकार भए पनि उपरोक्त आधारभूत कामप्रति ओलीमा कुनै रुचि थिएन। भ्रष्टाचाराशून्य शासन, अग्रगमी परिवर्तनजस्ता आडम्बर बखादै पर्दा पछाडिबाट सत्ताको नीति निर्माता तथा नियामक अगदेखि उच्च प्रशासनिक ओहदा, संवैधानिक निकाय र राजदूतमा समेत भ्रष्टाचारी, बिचौलिया, कमिसन एजेन्ट, माफियाहरूलाई नियुक्त गर्दै आफ्

नो ग्याड बलियो बनाउनतर्फ उनी लागेकै हुन्। जनसार्वभौमिकता, संघीयता, गणतन्त्र, धर्मनिरपेक्षाता, समावेशिता तथा धर्मनिरपेक्षाताको पक्षधर गर्नुको साठो कमजोर गर्ने नीति र व्यवहार अजित्यार गरियो। संविधानप्रदत्त मौलिक अधिकार र मानवअधिकारका आधारभूत प्रावधान र मान्यताहरु कमजोर पार्ने काम गरियो। सत्ताको घोषित नीति तथा संविधानले निर्धारित गरेको समाजवादउनुख स्पान्तरणको दिशा उनको रुचि र चासोको विषय थिएन। त्यसकारण संविधानले लक्षित गरेको समाजवादउनुख स्पान्तरणका लागि अतिआवश्यक आर्थिक-सामाजिक स्पान्तरणको स्पष्ट खाका र आवधिक लक्ष्यको निर्धारण र त्यसको सफल कार्यान्वयनका लागि प्रशासनिक यन्त्रको शुद्धीकरण तथा संरचनागत स्पान्तरणको कामलाई अगाडि बढाउन उनले चासो देखाएनन्। पार्टीभित्र सामूहिक नेतृत्व प्रणालीको विकास तथा उच्च नैतिकता र जिम्मेवारीसहित आमपार्टीपक्षिको परिचालनप्रति उनको कुनै चासो थिएन र उनले त्यो बाटो पनि लिएनन्।

पार्टी र सत्ताको नेतृत्व गरिरहेका नो ग्याड बलियो बनाउनतर्फ उनी लागेकै हुन्। जनसार्वभौमिकता, संघीयता, गणतन्त्र, धर्मनिरपेक्षाता, समावेशिता तथा धर्मनिरपेक्षाताको पक्षधर गर्नुको साठो कमजोर गर्ने नीति र व्यवहार अजित्यार गरियो। संविधानप्रदत्त मौलिक अधिकार र मानवअधिकारका आधारभूत प्रावधान र मान्यताहरु कमजोर पार्ने काम गरियो। सत्ताको घोषित नीति तथा संविधानले निर्धारित गरेको समाजवादउनुख स्पान्तरणको दिशा उनको रुचि र चासोको विषय थिएन। त्यसकारण संविधानले लक्षित गरेको समाजवादउनुख स्पान्तरणका लागि अतिआवश्यक आर्थिक-सामाजिक स्पान्तरणको स्पष्ट खाका र आवधिक लक्ष्यको निर्धारण र त्यसको सफल कार्यान्वयनका लागि प्रशासनिक यन्त्रको शुद्धीकरण तथा संरचनागत स्पान्तरणको कामलाई अगाडि बढाउन उनले चासो देखाएनन्। पार्टीभित्र सामूहिक नेतृत्व प्रणालीको विकास तथा उच्च नैतिकता र जिम्मेवारीसहित आमपार्टीपक्षिको परिचालनप्रति उनको कुनै चासो थिएन र उनले त्यो बाटो पनि लिएनन्।

पार्टी र सत्ताको नेतृत्व गरिरहेका

सरकारको अस्तित्व पनि समाप्त भएको छ। निश्चित रूपमा यसको असर प्रान्तीय र स्थानीय सरकारमा पनि पर्नेछ। यो विभाजन कुनै ठोस वैयाचिक आधार, स्पष्ट परिभाषित राजनीतिक मूल्य मान्यताहरुका आधारमा नभएको हुँदा वर्तमान विभाजनबाट कुनै सकारात्मक परिणाम आउने देखिँदैन।

सत्ताको भाग पाएका र नपाएका कार्यकर्ता आ-आफ्नो अगुवाको खेमामा लामबद्ध भएको वर्तमान खेमाबन्दी सर्वोच्चको फैसलापश्चात यही रूपमा रहेनेछैन। अर्थपूजा र शक्तिपूजाको संस्कार भएकाको यो असैद्धान्तिक खेमाबन्दी भोलि कतैबाट केही पाउने आस पलाएमा कुनै पनि वेला भित्किन सक्नेछ। बहुलावाद र प्रतिस्पर्धात्मक संसदीय प्रणाली रिक्विर्डैन।

● ● ●

वाम तथा प्रजातान्त्रिक शक्तिको संयुक्त प्रयास र न्यायपालिकाको सकारात्मक हस्तक्षेपबाट यस अनिष्टकारी अवस्थालाई रोकन सकिन्छ। तर, यसका लागि नेपाली कांग्रेस तत्काल कम्युनिस्टसँग सहकार्य गर्ने मनस्थितिमा देखिँदैन।

● ● ●

केही किताबी मार्क्सवादीहरु दुइटै खेमाभित्र छन्। तर, एनजिओ संस्कार र उपभोक्तावादी मानसिकतामा हुँकेकाको यस जमातको वैयाचिक विभाजन र जीवनशैलीको भिन्नता, पारस्परिक सम्मान र सांगठनिक मर्यादाको अभाव तथा संसदीय भासमा दुवेको अवस्थाले गर्दा कुनै पनि खेमाबाट समाजवादतिर संक्रमणको सिंगो अभियानलाई नेतृत्व दिन सक्ने नयाँ कम्युनिस्ट पार्टीको उदय होला भन्ने आशा गर्ने कुनै आधार देखिँदैन। अतः आजको अवस्था शुद्ध प्रतिगमनको अवस्था हो।

केही किताबी मार्क्सवादीहरु दुइटै खेमाभित्र छन्। तर, एनजिओ संस्कार र उपभोक्तावादी मानसिकतामा हुँकेकाको यस जमातको वैयाचिक विभाजन र जीवनश

● सनराइज बैंकको

बुद्धशान्तिमा शाखारहित बैंकिङ

सनराइज बैंक लिमिटेडले भाषापाली बुद्धशान्ति गाँडामा शाखारहित बैंकिङ सेवा सञ्चालनमा ल्याएको छ। स्थानीय प्रतिनिधिका स्थमा सुनील बस्नेतलाई नियुक्ति गरेर बैंकले शाखारहित बैंकिङ सञ्चालनमा ल्याएको हो।

बचत तथा भुक्तानीका लागि शाखा कार्यालय नम्भएको स्थानबाट समेत शाखारहित बैंकिङ सेवाओन्तर्गत एटिएर कार्डमार्फत कारोबार गर्न सकिने बैंकले जनाएको छ। यस सेवाबाट ग्राहकहरूले निक्षेप संकलन, रकम भुक्तानी, रकम स्थानान्तरण, बिल भुक्तानीजस्ता सेवाहरू लिन सकिने निर्वाचित हुने भएका छन्।

कृषि र रेमिट्यान्स मुख्य आयस्रोत रहेको सो क्षेत्रका बासिन्दाहरूले बैंकिङ पहुँच पुऱ्याउने उद्देश्यका साथ बैंकिङ सेवा सुरु गरेको बैंकले जनाएको छ। बैंकले १ सय ३९ शाखा, ५६ शाखारहित बैंकिङ सेवा, ११ एक्सटेन्सन काउन्टर र २३ एक्सरेस्ट बैंकका सिइओ गजेन्द्रकुमार नेपी र माछापुच्छ्रे बैंकका सन्तोष कोइराला सदस्यमा निर्वाचित हुने भएका छन्।

● बैंकर्स संघको उपाध्यक्षमा उपाध्याय निर्विरोध

नेपाल बैंकर्स संघ (एनबिए)को उपाध्यक्षमा कृषि विकास बैंकका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत (सिइओ) अनिलकुमार उपाध्याय निर्विरोध चयन भएका छन्। संघको भावी नेतृत्वका स्थमा रहने उपाध्यक्ष पदमा उनको एकल दावेदारी परेको हो।

करिब १५ वर्षदेखि सरकारी स्वामित्वसमेत रहेका बैंकहरूबाट कोही पनि संघको उच्च तहमा रहनुपर्नें, सानिमा बैंकका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत भुवन दाहालले भने, 'त्यसैले पनि सहमतिमै गरिएको हो।' गत वर्ष उपाध्यक्ष निर्वाचित नेपाल एसबिआई बैंकका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत अनुकूल भट्ट नागर भारत फिर्ता गएसँगै उपाध्यक्ष पद रिक्त रहेको थिए।

उपाध्यक्षमा एकमन्दा बढी व्यक्तिको दावेदारी पर्न अवस्था देखिए पनि संघको मंगलबार हुने ३४औं वार्षिक साधारणसभामा पेस हुने विधानले भने एकल

उपाध्यक्षको कल्पना गरेको छ। तीन वर्षअधिसम्म भने संघमा दुईजना उपाध्यक्ष हुने प्रणाली थियो। उपाध्यक्ष नै अध्यक्षमा सर्वसम्मतिले निर्वाचित हुने व्यवस्था संघमा रहिआएको छ।

'मर्जरबाट संस्थाहरू घट्ने सम्भावना बढ्दै गएकाले एकल उपाध्यक्षमै जाऊँ भन्ने छ,' दाहालले थिए, 'तर, सभाले कस्तो निर्णय लिन्छ, पछि नै थाहा लाग्नेछ।' संघका दुई सदस्य फेरिने भएका छन्। एक सदस्य पद रिक्त रहेको र सिमिल बैंकका सिइओ गोविन्द गुरुङको कार्यकाल सकिन लागेको छ। एमरेस्ट बैंकका सिइओ गजेन्द्रकुमार नेपी र माछापुच्छ्रे बैंकका सन्तोष कोइराला सदस्यमा निर्वाचित हुने भएका छन्।

● नेपाल टेलिकमले आइपी टिभी ल्याउँदै

नेपाल टेलिकमले पुस १७ गतेदेखि फाइबर टु दी होममार्फत आइपी टिभी सेवा सञ्चालनमा ल्याउने भएको छ। हाल एफटिटिएच सेवाबाट भ्वाइस सेवा र डाटा सेवा उपलब्ध गराई रहेकोमा अब आइपी टिभी सेवा पनि थप गर्न लागेको हो।

कम्पनीको एनटी टिभी सेवाका लागि एफटिटिएच नेटवर्कको पहुँच अपरिहार्य रहेको हुनाले तकालका लागि यो सेवा काठमाडौं उपत्यकाभित्रका सुन्धारा, बबरमहल, ठिमी, बल्मू, भक्तपुर, चाबहिल, छाउनी, गोग्बु, पाटन, हातीगाँडा, जोरापाटी, कीर्तिपुर, सेतु, लुमु, नक्साल तथा उपत्यकाबाहिर बनेपालायतका एफटिटिएच नेटवर्क पुगिसकेका र प्राविधिक स्थमा एफटिटिएच वितरण गर्न सकिने स्थानमा मात्र उपलब्ध हुने कम्पनीले जनाएको छ।

कम्पनीको एफटिटिएच सेवामार्फत भ्वाइस सेवा वा डाटा सेवा वा दुवै सेवा प्रयोग गरिरहेका ग्राहकले एनटी टिभी सेवा प्राप्त गर्न नजिकैको नेपाल टेलिकम कार्यालयमा सम्पर्क गर्नुपर्ने जनाइएको छ। एनटी टिभी सेवा प्रयोग गर्न ग्राहकले कम्पनीबाट सेटअप बक्स खरिद गरेपछि पुरानो टिभी सेट र आधुनिक डिजिटल टिभी सेटमा एनटी टिभी हेर्न सकिने कम्पनीले जनाएको छ।

● कुमारी बैंकका ८ नयाँ शाखा विस्तार

कुमारी बैंक लिमिटेडले ८ नयाँ शाखा सञ्चालनमा ल्याएको छ। बैंकले काठमाडौं उपत्यकाको खुसिँबुँ, पानीपोखरी, मालीगाउँ, नरेफॉट, नयाँपाटी, बाफल, मैतीदेवी तथा उपत्यकाबाहिर मोरडको बेलबारी गरी ८ शाखा सञ्चालनमा ल्याएको हो।

कपोरेट

बैंकले उक्त क्षेत्रका व्यवसायी, उद्यमी तथा स्थानीयलाई सहज स्थमा बैंकिङ सेवा पुऱ्याउने उद्देश्यले शाखा विस्तार गरिएको जनाएको छ। आमामी दिनमा थप शाखा विस्तार गरेर आधुनिक बैंकिङ सेवा पुऱ्याउने योजना बनाएको बैंकको दाबी छ।

बैंकले देशभरमा १ सय ८७ शाखा, १ सय ५२ एटिएम तथा १३ एक्सटेन्सन काउन्टर र २३ शाखारहित बैंकिङ इकाइमार्फत ८ नयाँ शाखापश्चात् कुल शाखा सञ्जाल १ सय १५ पुऱ्येको जनाएको छ।

● राष्ट्रिय वाणिज्य बैंकले टाटा गाडीमा लगानी गर्ने

राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक लिमिटेड र सिप्रदी ट्रेडिङ प्राइमेट लिमिटेडबीच सहुलियतपूर्ण तथा सवारी कर्जा लगानी गर्ने सम्बन्धमा दुईवटा सम्झौता भएको छ। सम्झौतामा बैंकका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत किरणकुमार श्रेष्ठ र सिप्रदी ट्रेडिङका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत राजनाथाबु श्रेष्ठले हस्ताक्षर गरेका हुन्।

सहुलियतपूर्ण कर्जा लगानीसम्बन्धी सम्झौतामा टाटा कम्पनीका व्यापारिक सवारीसाधन खरिद गरेर व्यवसाय गर्न चाहने उद्यमीलाई सिप्रदी ट्रेडिङले आफ्नो तालिम केन्द्रमा आवश्यक तालिम प्रदान गरी तालिमप्राप्त व्यक्तिलाई कर्जाका लागि बैंकमा सिफारिस गर्ने जनाइएको छ। सिफारिसअनुसार उद्यमीलाई नियमानुसार सहुलियतपूर्ण कर्जा लगानी गर्ने बैंकले जनाएको छ।

त्यसै, निजी तथा व्यापारिक सवारी कर्जा लगानीसम्बन्धी सम्झौता भएको कम्पनीले जनाएको छ। सम्झौतानुसार निजी तथा व्यापारिक सवारीसाधन सिप्रदी ट्रेडिङले ग्राहकलाई बैंकले नियमानुसार कर्जा लगानी गर्ने ग्राहकलाई बैंकका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत किरणकुमार श्रेष्ठले प्रतिस्पर्धी क्षमता वृद्धि गर्नका लागि दूला व्यापारिक संस्थाहरूसँगको सहकार्य फलदायी हुने बताए।

उपहार योजनाको विजेता घोषित

टाटा मोटर्स नेपालको आधिकारिक विक्रेता सिप्रदी ट्रेडिङ प्रालिंग र टाटा मोटर्सको सहआयोजनामा 'यो दसै-तिहारमा किन मान्ने बोर, टाटा मोटर्सले दिन्च उपहार 'मोर' नामक ग्राहक लक्षित उपहार योजनाअन्तर्गतको बम्पर लक्की झ कार्यक्रमको नतिजा सार्वजनिक गरेको छ। प्रतिकूल

परिस्थितिका कारण डिजिटल प्रविधिका माध्यमबाट फेसबुक लाइभमार्फत कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको हो।

कार्यक्रममा देशभरबाट सहभागी भएका १ हजार ३ सयभन्दा बढी सहभागीहरूसँग भाग्यशाली ३४ जना ग्राहकले उपहार प्राप्त गरिसकेको कम्पनीले जनाएको छ।

जसअनुसार काठमाडौं र पोखराबाट १२ जना, बुटवलबाट ५ जना, हेट्टीडाबाट ६ जना, इटरीबाट ५ जना र नेपालगान्जबाट ६ जना गरी कुल ३४ जना भाग्यशाली ग्राहकले उपहार जितेको जनाइएको छ। उपहारअनुसार एलजी ३१० लिटरको डबल डोर रेफ्रिजेरेटर ६ जनाले, एलजी ८ केंजी फ्रैट लोड वासिड मैसिन ६ जनाले, सोनी ५५ इच्च इन्टरनेट टिभी ६ जनाले, सामसङ्ग नोट टावान्टी ७ जनाले र सामसङ्ग ट्याल्केट ९ जनाले जितेको कम्पनीले जनाएको छ।

● एनआइसी एसिया लघुवित र स्वदेशी लघुवित मर्जरको अन्तिम सम्झौता

कर्णाली प्रदेशको जाजरकोटमा रजिस्टर्ड कार्यालय भई काप्रेसलाईट्चोको बनेपामा कर्पोरेट कार्यालय रहेको एनआइसी एसिया लघुवित वित्तीय संस्था लिमिटेड र प्रदेश-१ को सुनसरीमा रजिस्टर्ड कार्यालय रहेको स्वदेशी लघुवित वित्तीय संस्था लिमिटेडबीच सम्झौता भएको छ। मर्जर दुने दुवै संस्था नेपाल राष्ट्र बैंकबाट 'घ' वर्गको इजाजतपत्रप्राप्त राष्ट्रियस्तरका संस्था हुन्।

मर्जरसम्बन्धी समझदारीपत्रमा हस्ताक्षर भई २०७७ कातिक १९ गते नेपाल राष्ट्र बैंकबाट सैद्धांतिक सहमति प्राप्तिपछि अन्तिम सम्झौता भएको छ। सम्झौतामा एनआइसी एसिया लघुवितका अध्यक्ष लालमणि जोशीले हस्ताक्षर गरेको जनाइएको छ।

एनआइसी एसियाका कुल १ सय २० शाखा र स्वदेशीका कुल ८५ शाखा रहेको जनाइएको छ। मर्जरपश्चात् एनआइसी एसिया लघुवित वित्तीय संस्था लिमिटेडको नामबाट देशकै सबैभन्दा ठूलो शाखा सञ्जाल र चुक्ता पुँजी भएको लघुवित वित्तीय संस्था बन्ने दाबी गरिएको छ।

● बैंकर्स संघको उपाध्यक्षमा उपाध्याय निर्विरोध

नेकपा..

छन् । अदालतको फैसलासमेत कुर्न नसकेर आन्दोलनकारी अदालतलाई नै प्रभाव पाँगर्गारी संसद पुनर्स्थापना नगरे जानेको छ भन्दै धम्क्याइरहेका देखिन्छन् ।

यो स्थितिले नेपाल अराजकताको भूमरीमा फसेको र यसबाट चीनलाई कति प्रभाव पर्छ भनेर मापन गर्न चीनको विशेष टोली नेपाल आएको विझङ्हरु बताउँछन् । तर यसरी नेपालको आन्तरिक मामिला बुझनकै लागि भए पनि चीनका दूत आउनु हस्तक्षेपकै एउटा रूपमा हेरिएको छ । यसै गरेर दक्षिणी भारत र पश्चिमा अमेरिकाका दूतहरु पनि आउन थाले भने नेपालको सार्वभौमिकता, स्वतन्त्रता र अखण्डताको अवस्था करस्तो होला ? धेरैको प्रश्न छ ।

संसद विघटनपछि संवैधानिक बहस
चलिरहनु र राजनीति सङ्कमा पुग्नु भनेको
नेपालको स्थिरता समाप्त भयो भन्ने नै हो ।
चीनलाई नेकपा सत्तामा नरहने भयो भन्ने चिन्ता
भन्दा पनि अस्थिर नेपालमा भारत-पश्चिमा
बढी खेल सक्ने र चिनियाँ सुरक्षामा आघात
पुग्न सक्ने भएकाले चीनका प्रतिनिधिको भ्रमण
रणनीतिक भएको धेरैको विश्लेषण रहेको छ ।

तर राजनीतिक दलभित्रको किचलो मिलाउन पनि विदेशी आउनु अस्वाभाविक घटना हो । पहिलो घटना हो । एउटा पार्टीको भगदडामा न्यायाधीश विदेशी बन्छन् भने राष्ट्रिय मुद्दाहरूमा विदेशीको चासो कति होला ? अनुमान गर्न सकिन्छ ।

દુવૈ પક્ષલે...

दुवैले एकले अर्कोलाई पार्टी विभाजनको आरोप थोपन चाहिरहेका हुनाले उनीहरू अहिले हेर र बस भन्ने पक्षमा देखिएपछि निर्वाचन आयोगलाई निर्णय गर्नु कठिनाई भएको छ । त्यसै कारण आयोग अहिलेसम्म त्यस विषयमा प्रवेश गरेको छैन । दुवै पक्षबाट भएका निर्णयहरू आयोगलाई बुझाएको भएपनि ऐनको दफा ४३ र ४४ अनुसार दुवै पक्षबाट प्रक्रिया पुऱ्याएर दाबी नगरिएको र दलको मान्यता सम्बन्धी विवादको रूपमा कागजातहरू आयोगमा पठाइएको छैन । कानुनी रूपमा दल विभाजनसम्बन्धी प्रक्रिया पुऱ्याउने भन्दा दुवै पक्ष आ आफ्नो पक्षलाई बलियो बनाउने भन्दै आ आफ्नो पक्षका नेता तथा कार्यकर्ताहरूलाई भेला गराएर प्रशिक्षण र विरोधका कार्यक्रमहरू गर्न मै व्यस्त रहेका छन् भने केही प्रदेशहरूमा एक पक्षले अर्को पक्षका नेता तथा कार्यकर्ताहरूलाई पार्टीबाट निष्कासन गर्न, प्रष्टिकरण सोध्ने र संसदीय दलको नेताबाट हटाउने सम्पर्का कार्यहरू गरिरहेका छन् । दाहाल-नेपाल पक्षले बागमति प्रदेशको संसदीय दलका नेता एवं मुख्यमन्त्री डोरमणि

प्रचण्डको...

काढेको भोलिपल्टै बुधवार प्रधानमन्त्री ओलीले इटाको जवाफ पत्थरले दिएका छन् ।

चुनावका बेलामा हार्ने भएपछि बत्ती निभाएर,
मत पेटिका साटेर, मतपत्र च्यातेर जिल्हेहरु
चुनाव भयोपारि द्युपाका रुन । अग्नदोस तत्त्वी

सरकारले गरेको निर्णय सही गलत जे होला, त्यो अदालतले निर्णय गर्ने नै छ । सडकमा जेजस्ता आपत्तिजनक नारा लागेका छन्, पूर्व प्रधानमन्त्री सहभागी भएर लागेका छन्, ती कुनै हालतमा क्षम्य छैनन् ।

कूटनीतिक आचारसंहिताको बारम्बार र आपत्तिजनक ढण्गले उल्लंघन हुन थालेका छन्, यसबारेमा कूटनीतिक विशेषज्ञहरू किन बोलिरहेका छैनन्? यो पनि आस्चर्यको विषय

बनेको छ ।

पुष्पकमल दाहाललाई त्यसबेला पाने
जनयुद्धको धनधडी बाँकी रहेको थियो ।
तत्कालिन नेकपा माओवादी रहँदा उनले
पार्टीलाई एकलौटी ढैंगले नै चलाएका थिए ।
त्यहीकारण उनीसँगै जनयुद्ध लडेका मोहन
बैद्य, डा. बाबुराम भट्टराई, सीपी गजुरेल, नेत्र
विक्रम चन्द्र सहितका अन्य धेरै नेताहरूले पार्टी

प्रियग्रन द्वारा साहारपा जन्म पर गताहस्त्रे पाठा परित्याग गरेका थिए । पार्टी एकीकरण पश्चात पनि दाहालले नेकपामा प्रभाव जमाउन खोजेका थिए । तर पार्टी अध्यक्ष केपी ओलीकै कारण उनको प्रयास सफल भएको थिएन । पछिल्लो समयमा पार्टी एकीकरण हुँदौकै समयमा पनि केपी ओली र माधव नेपालबीचमा राम्रो सम्बन्ध हुन सकेको थिएन त्यसैले गर्दा दाहालले ओली र नेपालबीचको सम्बन्धको फाइदा उठाउन

खाजिरहका थिए। अहिले त्यसको फाइदा उठाएका छन्। तत्कालिन नेकपा एमालेभित्र रहेका गुट उपगुटहरूलाई पार्टी एकीकरण हुँदा व्यवस्थापन नगरिएका कारण नेकपा विभाजन भएको हो। भण्डै भण्डै ओली र नेपाल समानात्तर हैसियतमा रहेकाले पार्टी एकीकरण

पौडेललाई संसदीय दलको नेताबाट हटाएर दाहाल नेपाल पक्षकी अष्टलक्ष्मी शाक्यलाई संसदीय दलको नेता चुनेका र सो को जानकारी प्रदेश सभा र मुख्यमन्त्रीको कार्यालयलाई समेत जानकारी दिएका छन् । दाहाल-नेपाल पक्ष र ओली पक्षले दुवैले प्रदेश सरकारमा आ आफ् नो प्रभाव कायम राख्ने प्रयास गरेपनि प्रदेश नं. १, बागमति प्रदेश सहितका गण्डकी र लुम्बिनी प्रदेशमा भने अब प्रमुख विपक्षी दल नेपाली कांग्रेसको समर्थन विना सरकार निर्माण गर्न नसक्ने भएका छन् । त्यसले गर्दा दुवै पक्षले प्रदेश सरकार निर्माण गर्न कांग्रेसको समर्थन लिनुपर्न अवस्था देखिएको छ । नेपाली कांग्रेसले पार्टीगत रूपमा कुनै निर्णय गरी नसकेको र कांग्रेस नेकपा औपचारिक रूपमा विभाजन भएपछि मात्र निर्णय गर्ने भनेर हेर र बसको अवस्थामा रहेको हुनाले प्रदेशमा समेत कुनै निर्णय हुन सकेको छैन । नेकपा औपचारिक रूपमा विभाजित भएपछि कांग्रेसले केन्द्रमा दाहाल नेपाल पक्षलाई सहयोग गर्दछ कि ओली पक्षलाई त्यसै अनुरूप प्रदेशमा निर्णय हुने भएकाले गर्दा प्रदेश सरकारहरू समेत अहिले अलमलको अवस्थामा रहेका छन् ।

पश्यत् पनि तत्कालिन नेकपा एमालेले पार्टी एकीकरण हुँदा पाएको ६० प्रतिशत भागलाई पनि ओली नेपालबीचमा भागवण्डा लगाइएको थियो । त्यही कारण ओली दाहालले नेपाल मध्येका दुई पक्ष जता मिल्छन् त्यै बहुमत हुने निश्चित थियो, त्यसैको परिणाम हो अहिले दाहाल नेपाल पक्ष बहुमतमा रहनु ।

पुष्पकमल दाहाल स्थिर चरित्रिका व्यक्ति

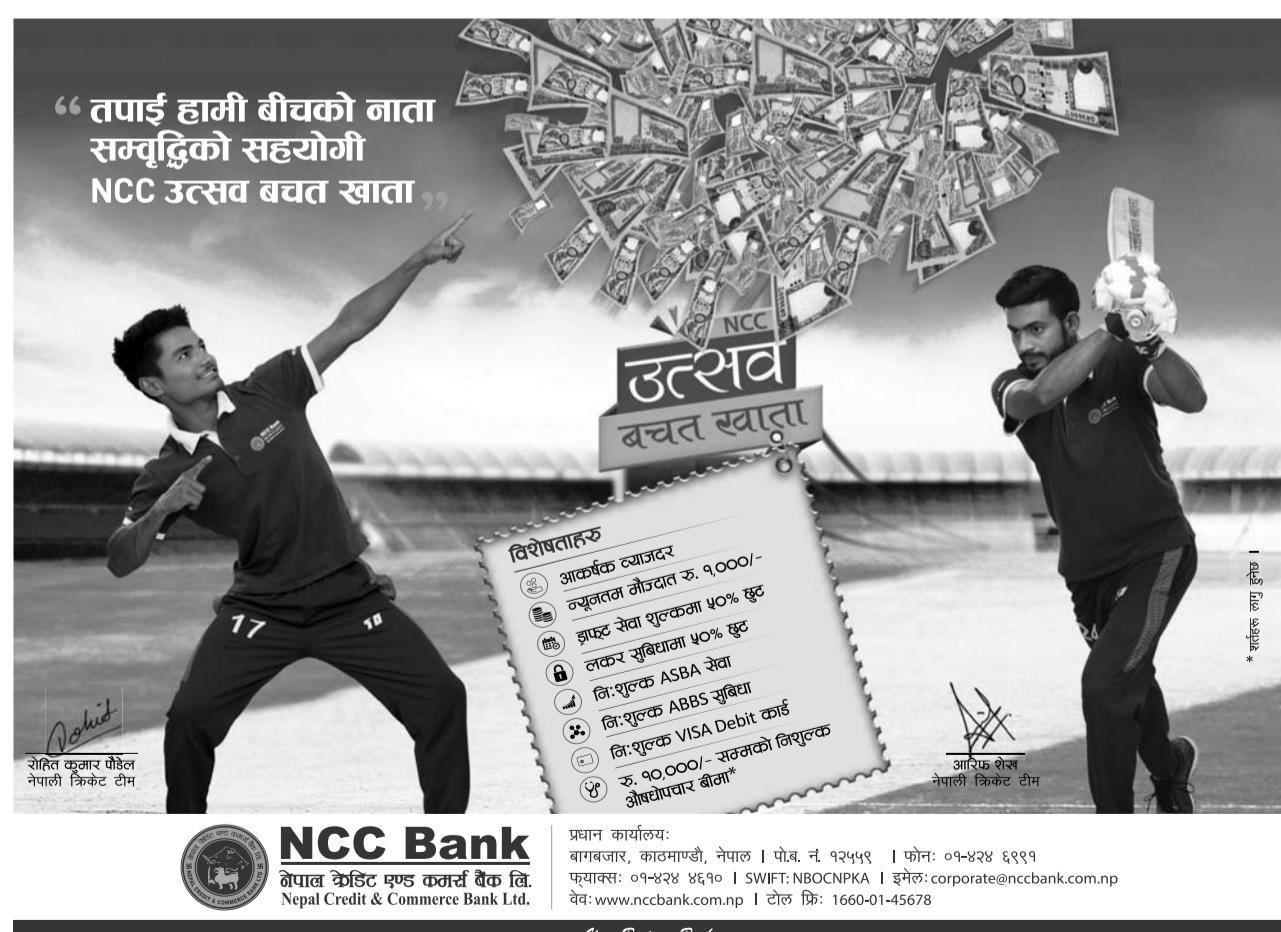
होइनन् । स्वयम् दहालले नै उद्घोष गरेका
थिए पार्टीको विघटन गर्दा र नयाँ पार्टी

थए पाटाका विघ्न गदा ४ नया पाटा
गठन गर्दा आफूलाई आनन्द आउँछ भनेर ।

दाहालकै चरित्रिका कारण उनी पहिलो पटक प्रधानमन्त्री बन्दा नौ महिनामा नै उनको नेतृत्वको सरकार गिरेको थियो । त्यसपछि गठन भएका सरकारको नेतृत्व गरेका डा. बाबुराम भट्टराई माधव नेपाल, भलनाथ खनाल हुँदै शेरबहादुर देउवा नेतृत्वको सरकारहरू धरै समय टिक्कन सकेनन् । त्यसको एउटै कारण थियो दाहालको सत्तालिप्साको तीव्र आकंक्षा अहिले उनको आकांक्षालाई माधव नेपालले पूरा गरिदिने सम्भावना रहेको छ । केपी ओली नेतृत्वको पहिलो सरकारलाई दाहालले नै गिराएका थिए । ओली नेतृत्वको सरकारमा सहभागि भएको तत्कालिन माओआवादी सरकारमै रहेका बेला नेपाली कांग्रेसका सभापतिको नेतृत्वमा सरकार बनाउने निर्णय गरेको थियो । यी सबै कारणहरूले गर्दा प्रमाणित हुँच पुष्पकमल दाहालकै चरित्रिका कारण मुलुकमा राजनीतिक अस्थिरतातर्फ उन्मुख भएको छ भनेर यो कुनै आरोप होइन सत्य वास्तविकता हो ।

पार्टी विभाजन भएको घोषणा दुवै पक्षले गरेपनि ऐनको दफा ४४ अनुसार नाम, छाप, भण्डा, विन्ह सम्बन्धी विवाद भएमा त्यसमाथि आधिकारिकता माग गर्ने पक्षले केन्द्रीय समितिका ४० प्रतिशत सदस्यको हस्ताक्षर सहित आयोगमा आधार तथा प्रमाण पेश गर्नुपर्ने सम्बैधानिक व्यवस्था भएपनि दुवै पक्षले अहिले सम्म कानुन सम्बत ढँगले त्यस्ता प्रमाण र आधारहरू पेश नगरेकाले गर्दा एकातिर निर्वाचन आयोगलाई निर्णय गर्न बाधा परेको छ भने प्रदेश सरकारहरू समेत त्यसै कारण अलमलमा परेका छन्। जुन जुन प्रदेशमा आ आपूँ बलियो अवस्थामा रहेका छन् त्यही पक्षले कमजोर अवस्थामा रहेका पक्षलाई निरसासन समेत गर्न थालेका हुनाले पनि नेकपा भित्रको विवाद र विभाजनले सिंगो मुलुक नै प्रभावित हुन सक्ने अवस्था देखिएको छ। नयाँ निर्वाचनको मिति समेत घोषणा भईसकेको तुङ्दा अब निर्वाचन आयोगले दुवै पक्षलाई आधिकारिकता पेश गर्न बोलाउनुपर्ने र अविलम्ब दल विभाजनको निर्णय गरी आयोग निर्वाचनको तयारीमा जुट्नुपर्ने आवश्यकता देखिएको छ।

पराजीत भइसके । ओलीको अधिनायकवाद चल्दैन । ओली नैतिकहीन हुन्, सविधान मान्दैनन् । संघीयता मान्दैनन् भन्नेसम्मको आरोप लगाउनेहरूलाई ओलीले यसरी लछारेका छन् कि प्रचण्ड र माधव नेपालको नैतिकता छ भने उनीहरू अव यसरी नउफ्रिदा नै बेश भन्छन् तिउलेषकहरू ।

सम्पादक/प्रकाशक : देवेन्द्र घडाल • कार्यालय : बद्नगर, काठमाडौं • फोन : ८७००२१५, सौ : ९८९२५४८८५ • ईमेल : abhiyanweekly40@gmail.com • मुद्रण : सनगाभा प्रिण्टिंग प्रेस, बागबजार